

Az év madara 2016-ban a HARIS

A haris Nyugat- és Közép-Európában Kelet-Szibériáig, valamint délre a Kaukázus előteréig költ, és Afrika déli részén telet át. Magyarországon rendszeres fészkelő, mintegy 4000 költőpár él itt.

Testhossza 27–30 centiméter, szárnyfesztávolsága 46–53 centiméter, és testtömege 135–200 gramm. Felső tollazata feketés, világosbarna szélekkel, ezért kissé pikkelyesnek tűnik. Hasalja fakóbarna, vörösesbarna csíkozással. Mellkasa, toroka és feje oldalt galambszürke. Csőre rövid és erős, hogy fel tudja csipegetni a vetőmagokat és a gabonát. A fiókák egységesen feketésbarnák, ami egy mezei madár esetében szokatlan.

Magányosan él. Tápláléka vetőmagokból, gabonából és kis gerinctelenekből áll.

A költési időszak május-június között van, ritkán költ kétszer. Talajon lévő mélyedésbe fűszálakból készíti fészket. Egy fészkaljban 7–12 szürkészöld vagy vörösbarna tojás található, ezeken rozsdá- vagy bíborszínű foltok vannak. A költés 14–18 napig tart és csak a tojó vesz részt benne. A kirepülés 5 hét után jön el.

A faj a Természetvédelmi Világszövetség listáján mérsékelten veszélyeztetett, Európában sebezhető fajként tartják nyilván, Magyarországon fokozottan veszélyeztetett, eszmei értéke 500000 Ft.

Az év hala 2016-ban a COMPÓ

A compó őshonos halunk, mely igen nagy népszerűségnek örvend, és nem csak a horgászok körében. Zömök, mérsékelten magas és oldalról enyhén lapított testét apró pikkelyek fedik. Feje aránylag nagy, orra hosszú, szeme viszont kicsi. Csúcsba nyíló száj, húsos ajak és a szájszegletben található két bajusz jellemzi. Színezete változatos, az irizáló zöldtől az óaranyon át a majdnem feketéig változó, úszói nagyok, lekerekítettek. Ezek alapján a népi mendemondák "haldoktora" az egyik legtetszetősebb faja halfaunánknak.

Táplálkozását tekintve nem válogatós, mindenevő. Élőhelyigényét Herman Ottó tökéletesen öntötte szavakba: „A nyálkás czompó leginkább tavakban és mocsarakban terem; szereti a csendes, iszapos fenekű vizet...”

Húsa kissé szálkás, de kitűnő ízű.

A 2016-os év rovara a MEZEI TÜCSÖK

A mezei tücsök nagyjából két centiméter hosszú, robusztus termetű rovar, testének nagy része csillogó fekete. Nagy, gömbölyű fején egy pár hosszú, fonalas csáp, egy pár összetett szem és három kis fehér pontszem, valamint rágó szájszerv található.

Két pár szárnya közül az elülső a pergamenszerűen merev fedőszárny, a második torszelvényen az áttetsző hártyás szárnyak vannak. A mezei tücsök nem tud repülni. Rövid, vaskos ugrólábaival nem tud nagyokat szökkenni, legfeljebb apró ugrásokra képes. Elülső végtagjain a lábszár tövén ovális, hártyával borított hasíték figyelhető meg, ez a mezei tücsök hallószerve. Ciripelése májustól nyár közepéig hallható, napközben és éjszaka is. Csak a hímek ciripelnek, mivel így csalogatják magukhoz nőstény fajtársaikat, a hímekkel szemben pedig védik a területüket.

A meleg és napos, nyílt területek lakója. Az alföldtől a magashegységekig megtalálható. Számos európai országban megritkult, elsősorban élőhelyeinek eltűnése miatt, valamint az intenzív mezőgazdasági művelés és vegyszerezés következtében. Emiatt több európai állam veszélyeztetett állat- és növényfajait tartalmazó vörös listáján szerepel.

Az év emlősei HAZAI DENEVÉRFAJOK Bőrszárnyúak

A denevérek az emlősállatok egyedüli csoportja, amely aktív repülésre képes. Mellső végtagjaikon a másodiktól kezdve valamennyi ujjuk erősen meghosszabbodott. Közöttük, valamint a törzs oldala között egy vékony bőrredő – a „vitorla” – feszül, amely a hátsó lábra és a farokra is kiterjed. Mivel bőrszárnyuk nem ereszti át a levegőt, röptük különbözik a madarakétól. Az emlősök között egyedül állnak abban, hogy térdüket nemcsak befelé, hanem kifelé is képesek mozgatni, ami szükséges a leszálláshoz és a fejjel lefelé függéshez. A földön csak üggyel-bajjal mozognak. Éjszakai állatok. Napközben fejjel lefelé csüngenek faodvakban, barlangokban, padlásokon. Fogazatuk elkülönült metsző-, szem- és őrlőfogból áll, de valamennyi fog tűhegyes. Tépőfoguk nincs. Látásuk gyenge, ultrahangok segítségével tájékozódnak oly módon, hogy az általuk kibocsátott ultrahang az eléjük kerülő tárgyakról, rovarokról visszaverődik, és ezt érzékelik.

A közel ezer fajt magába foglaló emlőscsoport két kisebb csoportra osztható: a nagy- és a kisdenevérekre. A hazai fajok utóbbiba tartoznak. Míg a trópusokon előfordulnak növényi nektárt fogyasztók, sőt vérszívók is, a hazai fajok kivétel nélkül rovarevők, éjszakánként akár 1000 szúnyogot is megesznek.